

“İKİNCİ YÜZYILINDA CUMHURİYETİN HEDEFLERİNİ TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ İLE YAKALAMAK” KONFERANSI AÇILIŞ KONUŞMASI

ORHAN TURAN, TÜSİAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI

20 Mart 2023, Sabancı Center

Sayın Konuklar, Değerli Basın Mensupları,

Konferansımıza hepiniz hoş geldiniz.

Bu anlamlı günde aranızda olamadığım için üzgünüm. Bugün çok kıymetli konuşmacılarımız etkinliğimizi onurlandırıyor. Bu buluşmanın takvimlendirilmesi maalesef başka bir temas programımızla çakıştı. Şu an San Francisco’da, Silikon Vadisi’nde Türk girişimciler ve profesyonellerle birlikteyim. Ülkemizde yaşanan felaketler, burada da gündemimizde. Stanford Üniversitesi’nde deprem ve teknoloji odaklı çözümlere odaklanacağımız bir konferans da düzenleyeceğiz. Burada teknoloji, ekonomi ve bilim alanında çalışan, Türkiye’den ne kadar çok sayıda başarılı kadının yer aldığını görmek gerçekten gurur verici.

Ulusça derin bir üzüntünün yanında, büyük bir dayanışmayla mücadele etmekte olduğumuz deprem felaketinin etkileri dahil olmak üzere, hiçbir krizden toplumun yarısını geride bırakarak çıkamayız. Tüm kurumlar olarak iş birliği yapmanın ve birlikte güçlenmenin kaçınılmaz olduğu bir dönemdeyiz. Yaşadığımız bu büyük felakette, hiçbir kurumsal yapının tek başına harekete geçmesi tam anlamıyla yeterli olamayacaktır.

Afetin olumsuz etkilerini azaltabilmek için, toplumsal cinsiyete duyarlı kriz yönetimi stratejilerine öncelik vermeliyiz. Kamu politikalarında ve özel sektör eylemlerinde tüm odağımız, mevcut eşitsizliklerin derinleşmesini engellemek olmalı.

Şimdi; afet bölgesinde ve göç alan illerimizde kız çocuklarının eğitime erişimine, her zamankinden daha fazla özen göstermek zorundayız.

Şimdi; istihdamın dışında kalan kadınların tekrar çalışma hayatına dönebilmelerinin koşullarını oluşturmak için, daha fazla çaba sarf etmek durumundayız.

Ve şimdi; çocuk yaşta evlilik, taciz, kadına şiddet gibi toplumsal yaralarla mücadelede çok daha hassas ve dikkatli olmak zorundayız. Tam da bu nedenle, ulusal düzeyde elimizdeki en güçlü yasal düzenleme olan 6284 sayılı “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Kanunu”na daha sıkı sarılmak ve en etkili şekilde uygulamak zorundayız. Bunun yanında uluslararası düzeyde şiddetle mücadelede en geçerli dayanak olan İstanbul Sözleşmesi’ne bir an önce yeniden dönmeliyiz.

Deprem bölgelerinde, kendilerini kırılgan tarafta bırakan tüm koşullara rağmen kriz anlarında kadınların birbirlerine daha iyi kenetlendiğini de görüyoruz. Gerek bölgeye destek için var gücüyle çalışan kadın gönüllüler ve profesyoneller gerekse, depremzede kadınlar güçlü ve dirençli şekilde sahadalar. Afet sonrası güvenlik, barınma, sağlık başta olmak üzere yaşam koşullarının düzeltilmesi için karar ve danışma mekanizmalarında kadınların söz sahibi olmalarına özel önem verilmesi gerektiğini de düşünüyoruz.

**“İKİNCİ YÜZYILINDA CUMHURİYETİN HEDEFLERİNİ
TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ İLE YAKALAMAK”
KONFERANSI AÇILIŞ KONUŞMASI”**

Değerli Konuklar,

Toplumsal cinsiyet eşitliği, demokratik gelişmişlik, kapsayıcı büyüme ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerimiz bakımından vazgeçilmez bir unsur. Kadınların ekonomik, siyasi ve toplumsal hayata erkeklerle eşdeğer düzeyde katılmıyor olmaları, hem yoksulluk ve gelir adaletsizliği sorunlarını besler hem de eşitsizliklerin olumsuz etkileri daha geniş bir alana yayılır. TÜSİAD’ın 50. yılı olan 2021 senesinde kamuoyuyla paylaştığımız “Yeni Bir Anlayışla Geleceği İnşa” raporumuzda da gelişmiş, saygın, adil ve çevreci bir Türkiye için toplumsal cinsiyet eşitliğinin taşıdığı öneme dikkat çekmiştik.

Cumhuriyetimizin 100. yılında, ülkemizi var eden temel değerleri ve hedeflerimizi tekrar hatırlamanın ve bu temelleri giderek daha da güçlendirmenin öncelikli olduğu bir zamandayız.

Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluş hikayesi tüm dünya ülkelerine cesaret ve ilham vermiştir. Kazanılan zaferlerin ardından ekonomik ve toplumsal hayatta uygulamaya geçirilen devrimler, izlenen barış politikaları pek çok ülkeye örnek olmuştur. Köklü bir geçmişe ve dayanışma duygusuna sahibiz. Tam da bu sebeple bizi biz yapan, birlikteliğimizi güçlendiren Cumhuriyet değerlerinin aşınmasına fırsat sunamayız.

Mustafa Kemal Atatürk’ün pek çok sözünde de vurguladığı gibi, kadınların toplumun her alanında eşit şekilde yer alması en önemli değerlerden ve hedeflerden biri. Cumhuriyet döneminde kadınların pek çok gelişmiş ülkeden daha önce kazandığı haklara sahip çıkmak, bu hakları sonuna kadar kullanmak ve her alanda eşitliği fiilen sağlamak önceliğimiz olmalı.

Kız çocuklarına en iyi eğitim fırsatlarını sunmadan, hiçbir alanda yeterince ilerleyemeyiz. Kadınların çalışma hayatının her alanına eşit katılımını sağlayamazsak, refahın arttığı ve adil bölüşüldüğü bir ülke olamayız. Geleceğin mesleklerinde, bilimde, sanatta, sporda daha çok kadın olmadan hedeflediğimiz muasır medeniyetler düzeyine erişemeyiz.

Dünya Ekonomi Forumu’nun Küresel Cinsiyet Uçurumu Raporu’nda, 2006 yılında 115 ülke arasında 105. sıradayken, bugün 146 ülke arasında 124. sıradayız. Ekonomik ve siyasi hayata katılım başlıkları bizi geriye çeken alanların başında geliyor. Endekslerdeki sıralarımız bize daha somut adımlar atmamız gerektiğini söylüyor.

İş dünyası olarak bilinçli, ya da bilinçsiz tüm önyargıları ve engelleri kendi kurumlarımızdan başlayarak kaldırmalıyız. Kadın-erkek tüm çalışanlarımızın farklılaşan ihtiyaçlarını çok daha dikkatli takip etmeli, yeteneklerini eşit koşullarda geliştirebilecekleri destekleri sunmalıyız. Yönetim kurullarında kadın-erkek temsiliyi eşitlemek yönünde somut hedefler koymalı, takip etmeli ve şeffaflıkla açıklamalıyız.

Kamu ve siyasetteki yönetim kademeleri için de eşitlik yönünde harekete geçilmesi gerekiyor. 1935 yılındaki seçimlerde meclisteki vekillerin yüzde 4,6’sı kadın idi ve bu dünyada ikinci sıraya karşılık geliyordu. Bugün ise 600 milletvekilinin sadece yüzde 17’si kadınlardan oluşuyor ve ülkemiz bu oranla dünyada 118.sırada yer alıyor. Bu tabloyu önümüzdeki seçimlerde değiştirme fırsatımız var. Tüm siyasi partileri, kadınların eşit temsili için sorumluluk almaya çağırıyoruz.

**“İKİNCİ YÜZYILINDA CUMHURİYETİN HEDEFLERİNİ
TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ İLE YAKALAMAK”
KONFERANSI AÇILIŞ KONUŞMASI”**

Gerek yakın coğrafyamızda, gerekse dünyanın pek çok farklı bölgesinde kadınlara yönelik baskılara ve buna karşı kadınların direncine tanık oluyoruz. Kadına yönelik baskı ve şiddeti tamamen ortadan kaldırmak, her şeyden önce şiddete sessiz kalmamayı gerektiriyor. Kadınların sadece kadın oldukları için maruz kaldıkları her türlü şiddete; hiçbir taviz vermeksizin, tüm hukuksal, kurumsal ve toplumsal yapılarla karşı durulmalı.

Değerli Konuklar,

Cumhuriyetimizin kuruluşunda kadın-erkek omuz omuza ülkemizi en zor koşullarda inşa etmeyi başardık. Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına girerken de daha demokratik, gelişmiş, saygın, adil ve kapsayıcı bir geleceği, yine eşitlikten ve birbirimizden güç alarak inşa edeceğimize inanıyoruz.

Bu düşüncelerle sözlerime son verirken, değer yaratan bir konferans olması dileğiyle tüm konuşmacılarımıza ve katılımcılarımıza teşekkürlerimi sunuyorum.